

Sygn. akt II Ca 702/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jerzy Dydo

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska SR Łukasz Kozakiewicz (del)

Protokolant: Alicja Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2014r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa I. S.

przeciwko Powiatowi (...) w Ś.

o zapłatę 2.000zł

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 25 czerwca 2014 r., sygn. akt I C 870/14

I zmienia zaskarżony wyrok w pkt II w ten sposób, że zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda dalszą kwotę 300 (trzysta)zł;

II oddala apelację strony pozwanej;

III zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 90zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 702/14

UZASADNIENIE

Stan faktyczny niniejszej sprawy został przez Sąd Rejonowy ustalony prawidłowo i ustalenia te Sąd Odwoławczy przyjmuje za własne.

Sąd Rejonowy słusznie przyjął zasadność roszczenia o zwrot opłaty uiszczonej za kartę pojazdu jako nienależnej. Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Trybunału Konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej wskazują, na sprzeczność uregulowań rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003r. w sprawie opłat za kartę pojazdu zarówno w prawem unijnym jak i Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Należy zaznaczyć, że powołany przepis jako sprzeczny z art. 90 Traktatu Wspólnot Europejskich, nie mógł być uznany za obowiązujący w polskim porządku prawnym już od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wynika to z zasady prymatu prawa unijnego nad prawem krajowym jak i zasady bezpośredniego stosowania prawa wspólnotowego. Mimo zatem odroczenia przez Trybunał Konstytucyjny daty utraty mocy przez kwestionowany przepis rozporządzenia

Ministra Infrastruktury, opłaty pobrane w czasie jego obowiązywania przypadającym po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku, należało uznać za nienależne.

Jako dalej idące, w pierwszej kolejności należało rozważyć zarzut apelacji pozwanego, dotyczące przedawnienia roszczenia. Okazał się on chybiony, gdyż roszczenie powoda, nie jest związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, a zatem nie podlega przedawnieniu z upływem lat trzech (art. 118 k.c.). Przeciwnie – roszczenie przedsiębiorcy o zwrot nienależnie pobranej opłaty z tytułu wydania karty pojazdu, uiszczonej w związku z rejestracją pojazdu sprowadzonego w ramach działalności gospodarczej z państwa będącego członkiem Unii Europejskiej, nie jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej (**vide:** uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2011r., sygn. akt III CZP 67/11, OSNC 2012r., Nr 6, poz. 69; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2008r., sygn. akt I CSK 155/08, Lex Nr 500172). Ustalając krótszy, trzyletni termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, ustawodawca uwzględnił wymagania prawidłowego funkcjonowania gospodarki rynkowej, gdyż w stosunkach zatem między profesjonalistami, roszczenia powinny być realizowane sprawnie i szybko, do czego skłania krótki okres przedawnienia. Takie przesłanki nie istnieją w relacjach między podmiotem prawa publicznego, a zewnętrznym adresatem jego działań. A zatem krótki okres przedawnienia nie może dotyczyć roszczenia skierowanego przeciwko podmiotowi prawa publicznego o zwrot świadczenia, które pobral z powołaniem się na normę prawną sprzeczną z prawem wewnętrznym i przyjętymi zobowiązaniami międzynarodowymi (**vide:** uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2011r., sygn. akt III CZP 67/11, OSNC 2012r., Nr 6, poz. 69). W tym przypadku zastosowanie ma 10 letni okres przedawnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2011r., sygn. akt III CZP 67/11, OSNC 2012r., Nr 6, poz. 69; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2010r., sygn. akt III CZP 37/10, OSNC z 2011, Nr 1, poz. 2; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1976r., sygn. akt III CRN 289/76, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2005r., sygn. akt II CK 439/04, nie publ.).

W niniejszej sprawie opłaty za kartę pojazdu uiszczono w 2005r., co oznacza, że pozew złożony w 2014r. przerwał bieg przedawnienia roszczenia o jej zwrot. Roszczenie powoda było zatem słuszne co do zasady, zaś sformułowany przeciwko niemu zarzut przedawnienia nie wywołał oczekiwanego przez pozwanego skutku.

Zasadna okazała się natomiast apelacja powoda w zakresie kwoty 300,- zł co do której Sąd Rejonowy oddalił powództwo. Obowiązek zwrotu nienależnie pobranej opłaty za wydanie karty pojazdu dotyczył całej opłaty w kwocie 500 zł i nie ograniczał się do różnicy między tą opłatą, a kwotą 75 zł, stanowiącą przyjmowany koszt druku i dystrybucji w/w karty (**vide:** uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2011r., sygn. akt III CZP 67/11, OSNC 2012r., Nr 6, poz. 69). Postanowienie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 10 grudnia 2007r., w sprawie sygn. akt C-134/07, stwierdzające sprzeczność obowiązku uiszczenia opłaty za kartę pojazdu z prawem unijnym odnosi się bowiem do pełnej wysokości opłaty za kartę pojazdu w kwocie 500 zł. Sprzecznym z prawem unijnym było nakładanie opłaty w związku z pierwszą rejestracją używanego pojazdu samochodowego przywiezionego z innego państwa członkowskiego w sytuacji, w której opłata taka nie była nakładana w związku z nabyciem w Polsce używanego pojazdu samochodowego, jeśli był on tam już zarejestrowany. W tym zakresie kwestionowano zatem sam fakt pobierania opłaty bez wnikania w jej wysokość. Zasadzeniu na rzecz powoda podlegały zatem kwoty odpowiadające pełnym uiszczonym stronie pozwanej jako nienależne (art. 410 w związku z art. 405 kc.) opłatom (500 zł.) za wydanie kart pojazdu, w liczbie 4, tj. w łącznej kwocie 2.000 zł.

Pozwany nie podniósł żadnych zarzutów uzasadniających obniżenie roszczenia do kwoty 475 zł. Poprzestał bowiem na wskazaniu, że zwracana kwota nie powinna obejmować aktualnej opłaty za wydanie karty pojazdu. Będąc reprezentowanym przez zawodowego pełnomocnika, nie złożył jednak oświadczenia o potrąceniu kwoty 75 zł z każdorazową wierzytelnością powoda o zwrot kwoty 500 zł. Sąd Rejonowy błędnie bo z urzędu uwzględnił saldo zobowiązań między stronami. Świadczenie spełnione przez powoda wynosiło 500 zł i było nienależne co do zasady (tj. bez względu na jego wysokość). Bez materialno prawnych zarzutów pozwanego nie można było zatem pomniejszyć go o wynikające z innej podstawy prawnej, wierzytelności pozwanego (o właściwą opłatę za kartę pojazdu). W tym stanie

rzeczy należało zatem zmienić zaskarżony wyrok i uwzględnić powództwo co do dalszej kwoty 300,- zł (4 x 25 zł) z tym, że bez odsetek wobec braku zgłoszenia przez powoda odpowiedniego żądania w apelacji (art. 321 § 1 k.p.c.).

Z tych przyczyn, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., orzeczono jak w pkt I wyroku.

Apelacja pozwanego podlegała oddaleniu w całości z przyczyn wskazanych już wyżej, a to bezzasadności zarzutu przedawnienia i ostatecznego uwzględnienia powództwa niemal w całości. To ostatnie oznacza, że zarzut apelacyjny dotyczący prawidłowości rozstrzygnięcia o kosztach procesu zdezaktualizował się, skoro roszczenie powoda nie zostało uwzględnione jedynie w nieznacznej części żądania odsetkowego, co uzasadniało uznanie powoda za wygrywającego spór w całości (art. 100 k.p.c.). Z tych względów orzeczono jak w pkt II wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.. Apelacja powoda została uwzględniona w całości, co upoważniało go do zwrotu wszystkich związanych z jej wywiedzeniem kosztów, obejmujących opłatę sądową od apelacji (30,- zł) i koszty zastępstwa procesowego (60,- zł). Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w pkt III wyroku.